

	ЈП „Електромрежа Србије“	Број: 668 Кл.знак : V-24-01
		Датум: 02.4.2012.
EMC	Записник са IX састанка Комисије за праћење примене Правила о раду преносног система	Укупно страна: 4
		<i>I</i>

Састанак: Девети састанак Комисије за праћење примене Правила о раду преносног система

Место одржавања: ЈП „Електромрежа Србије“, Војводе Степе 412, Београд, сала 222

Датум одржавања: 21.03.2012. године

Присутни:

- др Душко Тубић, ЈП EMC, Београд, председник Комисије
- Љубиша Михаиловић, ПД „Термоелектране Никола Тесла“ д.о.о, Обреновац
- Драган Ивановић, ПД „Електросрбија“, Краљево
- Драгољуб Здравковић, ПД „Југоисток“, Ниш
- Ђорђе Весић, „Rudnar group“ a.d., Београд
- Јовица Вранић, ЈП ЕПС, Београд
- Зарија Јаковљевић, „Зорка Енергетика“ д.о.о, Шабац
- Ненад Мишолић, „Железара Смедерево“ д.о.о, Смедерево
- Дејан Ђорђевић, МХЕ „Грчки млин“, Прокупље
- Милорад Цолић, ЈП EMC, Београд
- мр Ђорђе Голубовић, ЈП EMC, Београд
- Ива Ђинђић Ћосић, ЈП EMC, Београд
- Срђан Суботић, ЈП EMC, Београд
- Драшко Новаковић, ПД „Центар“, Крагујевац
- Ненад Стефановић, Агенција за енергетику РС, Београд

Одсутни:

- мр Гојко Дотлић, ЈП EMC, Београд
- Горан Савић, ПД „Центар“, Крагујевац
- Владимир Марјановић, „Korlea“ d.o.o, Београд
- Љиљана Хаџибабић, Агенција за енергетику РС, Београд

За састанак је предложен следећи Дневни ред:

1. Усвајање Дневног реда,
2. Верификација мандата представника корисника преносног система у Комисији,
3. Измена Пословника о раду Комисије
4. Европска мрежна правила
5. Измене Правила о раду преносног система,
6. Разно.

Пре усвајања предложеног Дневног реда Д. Тубић, председник Комисије за праћење примене Правила о раду преносног система (Комисија) је упознао нове чланове Комисије са основним задацима и начином рада Комисије. Истакао је да је Комисија саветодавно тело на коме представници корисника преносног система (КПС), Агенције за енергетику РС (АЕРС) и ЈП ЕМС треба да разматрају примену Правила о раду преносног система (Правила) и иницијативе за измене наведених Правила.

1. Уз позив за састанак члановима Комисије и представнику АЕРС који учествује у раду Комисије, достављен је следећи предлог Дневног реда:

1. Усвајање Дневног реда,
2. Верификација мандата представника корисника преносног система у Комисији,
3. Измена Пословника о раду Комисије
4. Европска мрежна правила
5. Измене Правила о раду преносног система,
6. Разно.

Предложен Дневни ред је усвојен без промена.

2. Д. Тубић је упознао учеснике састанка да је марта 2012. године истекао једногодишњи мандат представницима корисника преносног система у Комисији. У складу са Правилима о раду преносног система и Пословником о раду Комисије, председник Комисије је 25. јануара 2012. године упутио писмо компанијама КПС на које је ред да номинују чланове у Комисији. Све компаније КПС које су имале право да номинују чланове у Комисији су то и урадиле.

У складу са Изменама и допунама Правила о раду преносног система ("Службени гласник РС" бр. 3/2012) чланови Комисије који представљају кориснике преносног система номиновани су на период од две године. Д. Тубић је такође напоменуо да је по први пут номинован и члан Комисије који представља повлашћене произвођаче електричне енергије.

Комисија је верификовала мандате следећих представника корисника преносног система:

Љубиша Михаиловић, ПД „Термоелектране Никола Тесла“ д.о.о, Обреновац
 Драган Ивановић, ПД „Електросрбија“, Краљево
 Драгољуб Здравковић, ПД „Југоисток“, Ниш
 Горан Савић, ПД „Центар“, Крагујевац
 Владимир Марјановић, „Koglea“ d.o.o., Београд
 Ђорђе Весић, „Rudnar group“ a.d., Београд
 Јовица Вранић, ЈП ЕПС, Београд
 Зарија Јаковљевић, „Зорка Енергетика“ д.о.о, Шабац
 Ненад Мишолић, „Железара Смедерево“ д.о.о, Смедерево
 Дејан Ђорђевић, МХЕ „Грчки млин“, Прокупље

Мандат чланова Комисије номинованих од стране корисника преносног система је две године.

3. Изменама и допунама Правила о раду преносног система ("Службени гласник РС" бр. 3/2012) одређено је да се редовне седнице Комисије одржавају најмање једном годишње (пре је било 2 седнице у току једне године). Због наведене измене Правила било је неопходно урадити промену члана 10 Пословника о раду Комисије. Предложена измена Пословника о раду Комисије је достављена члановима Комисије пре одржавања седнице.

Усвојене су предложене измене Пословника о раду Комисије.

4. Уз позив за састанак члановима Комисије и представнику АЕРС, који учествује у раду Комисије, достављена је презентација Европска Мрежна правила, коју је припремио Д. Тубић. У презентацији су наведене: подлоге и правно окружење за израду европских Мрежних правила („Трећи пакет“), побројане области за које ће се писати европска Мрежна правила, описани процес и начин њихове израде, план којим редоследом (приоритетом) ће се писати поједини делови европских Мрежних правила, као и форма и аутоматизам њихове примене. Посебно је коментарисана детаљност европских Мрежних правила, која треба да буду најопштија, и неопходност хармонизације мрежних правила за рад система на три нивоа: европски, синхрона област и национални (где правила за рад система треба да буду најдетаљнија), као и да ће то бити један од послова којим ће се бавити у следећим годинама, како инжењери тако и правници. Посебно су разматрани: конзистентност европских Мрежних правила и правила за рад у синхроној области и ставови ENTSO-E везано за ниво детаљности европских Мрежних правила.

Н. Стефановић је истакао да је Србија чланством у Енергетској заједници прихватила обавезу да примењује прописе Европске заједнице који су донети до 2005. године и побројани су у Уговору о оснивању Енергетске заједнице. За примену других прописа Европске заједнице неопходна је одлука Министарског савета Енергетске заједнице. Таква одлука донета је својевремено за примену „Трећег пакета“.

Он је такође информисао учеснике састанка да представници Агенције за енергетику РС за сада не учествују у раду Агенције за сарадњу енергетских регулатора (Agency for the Cooperation of Energy Regulators – ACER).

Ђ. Весић је, везано за будућу примену европских Мрежних правила у Србији, навео пример прописивања обавезе ТСО да купује терцијарну резерву од трговаца електричном енергијом, како је то сада пракса у већини европских земаља. Такође је коментарисао да ЈП ЕМС, као члан ENTSO-E асоцијације, учествује у писању европских Мрежних правила, а да са друге стране није у обавези да их по аутоматизму примењује.

И. Ђинђић Ћосић је истакла да представници ЈП ЕМС учествују у раду тела/радних група ENTSO-E асоцијације, а да обзиром на величину преносног система и међународни статус Србије која није члан Европске Уније, имају релативно ограничен утицај на креирање европских Мрежних правила.

С. Суботић је навео да се не може правилима прописати обавеза ТСО да купује терцијарну резерву од трговаца електричном енергијом. Међутим, примена концепта рада тржишта електричне енергије у складу са одредбама Закона о енергетици ("Службени гласник РС", бр. 57/2011 од 1. августа 2011. године) ће свакако довести до значајних промена у начину обезбеђивања, од стране ТСО, како енергије за покривање губитака у преносном систему тако и балансне енергије. С. Суботић очекује да ће се набавка енергије за наведене намене убудуће радити путем тендера што даје могућност трговцима електричном енергијом да учествују у тим пословима.

5. Уз позив за састанак члановима Комисије и представнику АЕРС који учествује у раду Комисије, достављена је презентација С. Суботића: Измена Правила о раду преносног система. С. Суботић је на почетку напоменуо да је прва верзија Правила о раду преносног система (Правила) написана у априлу 2008. године и објављена у Службеном гласнику бр. 55/2008, да су Измене и допуне Правила, које се односе на 4. и 5. поглавље, објављене у

Службеном гласнику бр. 03/2012, а да је у току усаглашавање Правила са одредбама Закона о енергетици из августа 2011. године (Закон).

С. Суботић је потом навео делове поглавља Правила које је потребно изменити и образложио разлоге због којих је то потребно урадити. У Општим одредбама неопходно је прецизирати дефиницију преносног система јер Закон није дефинисао разграничење са купцима и произвођачима. У делу 3 Планирање развоја преносног система потребно је изменити одредбе које се односе на димензионисање пратеће опреме (пре свега струјне мерне трансформаторе - СМТ) и на поделу стабилности преносног система, увести критеријум поузданости у планирање развоја преносног система као и предвидети израду Плана развоја за период од 10 година (уместо 5 колико је било до сада). У делу 4 Технички услови за прикључење врста и обим измене ће зависити од садржаја Уредбе о снабдевању електричном енергијом, чије је писање у завршној фази. У делу 6 Рад ЕЕС потребно је усаглашавање одредби које се односе на резерву са ENTSO-E Оперативним приручником, потребно је избацити месечне и седмичне планове рада док је одредбе које се односе на Дневни план рада потребно усагласити са тржишним правилима (чије писање је у току). Такође је потребно написати одредбе за балансни механизам у складу са будућим тржишним правилима. У део 7 Експлоатација објеката биће уведен појам хаварије објекта и прописане неопходне мере у случају хаварије. И коначно, у делу 8 Мерење електричне енергије неопходно је извршити усаглашавање са новим стандардима и прецизирати критеријуме за димензионисање СМТ. Изменама у овом делу Правила и Уредбом о снабдевању електричном енергијом неопходно је „премостити“ колизију која постоји у Закону везано за мерење електричне енергије између преноса и дистрибуције.

Д. Ивановић је истакао да постоји добра сарадња по техничким питањима између особља Електросрбије Краљево и ЈП ЕМС, али да се проблеми јављају када се „умешају“ паре и уговори, чак и тамо где су прописи, међу њима и Правила, јасни. Навео је следеће примере за претходну тврдњу:

а. Мерење електричне енергије. Према чл.6 Тарифног система јасно је да мерење треба увек да буде у објекту који припада преносном систему, међутим пракса је да се „мери где се мери“ односно на начин како одговара ЈП ЕМС, а није добар за Електросрбију. У вези са мерењем Електросрбија је тражила и мишљење Агенције за енергетику РС од које је добила неодређен одговор. Увођење концепта балансне одговорности на нивоу сата у складу са одредбама Закона о енергетици из августа 2011. године, захтеваће уградњу великог броја бројила на средњем напону и обавезу њиховог сатног читавања, што ће представљати проблем за ПД Електросрбија и у спрези са досадашњом неправилном праксом ће мултипликовати проблеме (трошкове).

б. Према одредбама Правила, одељак 6.4.4 Планови искључења у преносној мрежи, ЈП ЕМС је у обавези да израђује планове искључења за водове 110 kV као и за поља 35 kV (која су трећа група по Категоризацији и налазе се у трафостаницама чији је власник ЈП ЕМС), што ЈП ЕМС не ради.

в. Прикључење нових објеката на преносни систем не треба тако дефинисати већ као повезивање преносног и дистрибутивног система. Ово повезивање се ради на начин како то одговара ЈП ЕМС. Тако одређен начин повезивања од стране ЈП ЕМС је најчешће скуп за ПД Електросрбија.

г. У делу преносног система на подручју Новог Пазара и Рашке, у одређеним деловима дана, а посебно током зиме, су лоше напонске прилике, за шта је одговоран ЈП ЕМС а последице сносне ПД Електросрбија и купци.

С. Суботић је у вези претходно наведених питања од стране колеге Д.Ивановића имао следеће ставове:

а.Мерење електричне енергије између преноса и дистрибуције се врши на месту примопредаје електричне енергије или најближе месту примопредаје.

б. Планови искључења у преносној мрежи раде се увек у сарадњи са корисницима преносног система. Провериће да ли је било проблема у сарадњи са ПД Електросрбија, а као добар пример сарадње навео је Зорка Енергетику, чија је „мала локална дистрибуција“ повезана и са мрежом ЈП ЕМС и са мрежом ПД Електросрбија.

в. Начин прикључења нових објеката на преносни систем није предмет Правила.

г. За лоше напонске прилике у одређеним деловима дана у делу преносног система на подручју Новог Пазара и Рашке не може се рећи да је одговоран ЈП ЕМС. Исте су последица политичке одлуке да се искључе три 110 kV вода од ТС Валач према објектима на подручју Косова и Метохије и могу се на одређен начин сматрати „вишом силом“. ЈП ЕМС је, у договору са ЈП ЕПС, предузео све расположиве оперативне мере (ангажовање ХЕ Увац, промена позиција регулатора на трансформаторима,...) како би овај проблем ублажио. Трајно решавање проблема захтева уградњу батерија кондензатора односно појачање 110 kV мреже. Обе наведене мере захтевају дуже време за реализацију.

М. Цолић је у вези са плановима искључења за водове 35 kV рекао да их праве дистрибутивна предузећа а да ЈП ЕМС прилагођава свој рад тим плановима.

Д. Здравковић је истакао да треба поправити сарадњу у области планирања и изградње 110 kV објеката, а као екстремни пример је навео случај завршене дистрибутивне ТС 110/x kV која касни са повезивањем на 110 kV напон јер услед високе надокнаде за прелазак преко шуме ЈП ЕМС није изградио 110 kV вод. Такође је навео проблем непостојања процедуре за искључење потрошача прикључених на преносну мрежу који дугују новац ПД за дистрибуцију за испоручену електричну енергију.

6. Д. Тубић је информисао нове чланове Комисије да је у претходном сазиву договорено да се достављање информација за рад Комисије обавља електронском поштом. Чланови Комисије су се сложили да се настави са оваквим начином рада. Јавна обавештења о раду Комисије и релевантна документа објављиваће се на сајту ЈП ЕМС.

Зачиник саставио:

др Душко Тубић, дипл.инж.

Прилози:

- Пословник о раду Комисије
- Списак чланова Комисије